

PAPER DETAILS

TITLE: DIJITAL ÖRNEK OLAYA DAYALI ÖGRENME YAKLASIMININ ÖGRETMEN ADAYLARININ
AKDADEMIK GÜDÜLENMELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

AUTHORS: İlker KÖSTERELIOĞLU,Fatih SALTAN,Meltem AKIN KÖSTERELIOĞLU

PAGES: 809-820

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/262319>

DİJİTAL ÖRNEK OLAYA DAYALI ÖĞRENME YAKLAŞIMININ ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKDADEMİK GÜDÜLENMELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ*

Fatih SALTAN¹

Meltem AKIN KÖSTERELİOĞLU²

İlker KÖSTERELİOĞLU³

Atıf/©: Saltan, Fatih; Akın Kösterelioğlu, Meltem; Kösterelioğlu, İlker (2016). Dijital Örnek Olaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Öğretmen Adaylarının Akademik Güdülenmeleri Üzerindeki Etkisi, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 9, Sayı 2, Aralık 2016, ss. 809-820

Özet: Bu araştırmanın amacı örnek olay yönteminin 3.sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerine etkisini belirlemektir. Çalışmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel model kullanılmıştır. Toplamda 138 öğretmen adayından oluşan her iki gruba da sınıf yönetimi dersi geleneksel öğretim yaklaşımları takip edilerek aynı öğretim üyesi tarafından anlatılmıştır. Yalnızca deney grubu öğrencilerinin eğitimi 8 hafta boyunca dijital ortamda örnek olaya dayalı uygulamalarıyla desteklenmiştir. Uygulama öncesinde ve sonrasında tüm katılımcılara “Akademik Güdülenme Ölçeği” uygulanmıştır. Gruplar arasındaki değişim farklılıklarını aynı anda görmek için karışık ölçümler için iki faktörlü ANOVA tekniği kullanılmıştır. Analizler sonucu sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının son test puanları artış gösterirken bu değişikliğin anlamlı bir fark yaratmadığı görülmüştür. Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği programında öğrenim gören öğrencilerde ise akademik güdülenme düzeyleri öntest ve sontest puanlarında değişim göstermemiştir. Bunun yanı sıra ortak grup etkisi araştırıldığında da gruplar arasında anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Örnek olay, Problem dayalı öğrenme, Akademik güdülenme

Makale Geliş Tarihi: 06.06.2016/ Makale Kabul Tarihi: 01.12.2016

* Bu araştırma Amasya Üniversitesi SEB-BAP 15/041 nolu proje kapsamında desteklenmiştir ve araştırmanın bulguları Viyana / Avusturya’da düzenlenen Conference of the International Journal of Arts & Sciences’da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1 Yrd. Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, fsaltan@gmail.com

2 Yrd. Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, mkostereli@hotmail.com

3 Yrd. Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ikostereli@hotmail.com

The Effect of Digital Case-Based Learning on Pre-service Teachers' Academic Motivation Levels

Citation/©: Saltan, Fatih; Akin Kösterelioğlu, Meltem; Kösterelioğlu, İlker (2016). *The Effect of Digital Case-Based Learning on Pre-service Teachers' Academic Motivation Levels*, Hitit University Journal of Social Sciences Institute, Year 9, Issue 2, December 2016, pp. 809-820

Abstract: *The purpose of this study was to identify the effect of case method on the academic motivation levels of third year teacher candidates. The study utilized pretest-posttest control group design. Both groups were taught the course by the same instructor using traditional teaching approaches. Treatment group students were supported by web aided case-based learning implementations for 8 weeks. "Academic Motivation Scale" were given to all participants prior and subsequent to implementation. In order to identify whether there were significant differences between treatment and control groups based on pre and post test results, Two-Way ANOVA for Mixed Measures technique was used to observe variances in change. The results showed that Primary School Teaching Program teacher candidates' academic motivation levels were increased in post test. However, this difference was not significant. Religious Culture and Moral Education Teaching Program teacher candidates' academic motivation levels did not change in pre and post test scores. Measurement effect and group interaction effect were also examined for both groups, however, it was not found to generate significant differences between groups. In this sense, it can be claimed that case based learning method that was implemented to treatment groups did not generate a significant difference in academic motivation.*

Keywords: *Case-based Learning, Problem-based learning, Academic motivation*

I. GİRİŞ

Çağdaş eğitim sistemi eğitim programları, sınıf yönetimi, denetim, öğrenme öğretme süreci gibi pek çok alanda yenilikler getirmiştir. Söz konusu yeniliklerden birisinin de öğrenme ve öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili olduğu söylenebilir. Çağdaş eğitim sistemi öğrenme ve öğretme sürecinde öğrencinin aktif rol oynayabileceği bazı yöntemlerin kullanılmasını öngörmektedir. Bu yöntemlerden birisi olan örnek olay yöntemi, öğrencileri gerçek yaşam sorunlarıyla karşı karşıya getiren bir yöntem olup daha önceden öğrenilen kavram ve ilkelerin gerçekleşmiş veya gerçekleşmesi muhtemel olaylar üzerinde uygulamaya koyulmasıyla öğrenme öğretme sürecinde kuram ve uygulama arasındaki boşluğun doldurulmasına yardımcı olmayı hedeflemektedir(Sönmez,2004:284).

İlk olarak 1870'lerde Harvard Law School'da kullanılmaya başlayan örnek olay yöntemi(Case-based learning method; CBL) öğrencilerin gerçek yaşamda karşılaşılabilecekleri sorunlu bir olayı sınıf ortamında çözmeleri esasına dayanmaktadır (Jonassen, 2004: 52). Dolayısıyla bu yöntemde öğrencilerin karşılaştıkları olası soruna yönelik bir olaya aktif olarak katılmaları ve olayın nedenleri hakkında fikirler ve çözüm önerileri üretmeleri beklenmektedir (Saban, 2004: 264). Örnek olay yönteminin amacı, mutlak doğruları bulmaktan ziyade eldeki verileri kullanarak çözüm önerileri üretebilmek, bunları farklı düşünceye sahip kişiler karşısında savunabilmek, karşısındakini ikna edebilmek, gerektiğinde başkalarının düşüncelerinden yararlanarak yeni düşünceler oluşturmaya çalışmak olarak ifade edilmektedir. Bu yöntem aktif ve yansıtıcı öğrenmeyi kolaylaştırarak eleştirel düşünme ve etkili problem çözme becerilerinin gelişmesine neden olan katılımcı bir öğrenme süreci sağlamaktadır (Tomey,2003:36). Olaya dayalı öğrenme metodu öğrenme ve öğretim süreci bilişsel ve sosyal yapılandırmacı modellerini harmanlayarak, öğrenme sürecinin aktif ve interaktif bileşenlerini ön plana çıkarmaktadır (Mayo,2004:138). Bu yöntem bazı bilim alanlarının yanı sıra etkili öğretmen eğitiminde de kullanılabilir. Örnek olaylar, teori ve uygulamalarla bağlantılı olabilecek konu ve problemlerle ilişkili ve gerçek yaşamı yansıtan durumlar olduğu için öğretmen eğitiminde geleneksel yöntemlerden daha etkili olarak kullanılabilirler (Ball ve Cohen,1999 ve Shulman,1992'den akt. Yalçınkaya, 2010: 38).

Gelişen teknolojilerle birlikte diğer öğretim yöntemlerinde olduğu gibi örnek olaya dayalı öğretim yönteminde farklı teknolojilerle birlikte yürütülmeye başlanmıştır. Örnek olaylarınmetin olarak öğrencilere sunulmasının yanı sıra sesli veya görüntülü olarak da hazırlanarak tıp, hukuk ve sosyal bilimlerde dâhil olmak üzere birçok alanda kullanılmaktadır (Choi ve Lee, 2009: 100). Öte yandan öğrenci erişimini genişletmek adına web tabanlı (web-based) ve mobil uygulamalarda gelişim göstermiştir (bkzn. Bronack ve diğerleri., 1999: 305; Lee ve Choi ,2009: 100; Roushias, 2005: 43). Örnek olay yöntemi (Case Base Learning, CBL) alışık olduğumuz geleneksel sınıf ortamlarından dijital ortamlara taşınmıştır. Bu bağlamda ortaya çıkan bu yeni yaklaşım "Digital CBL", "Electornik CBL", "Online CB"L veya "Web-based CBL" olarak nitelendirilebilmektedir.

Öğrenme öğretme sürecinde öğrencinin öğrenmesinde etkili olan faktörlerden birisi öğretim yöntemi olmakla birlikte yöntemin tek başına yeterli olduğu söylenemez. Öğrencinin ön öğrenmeleri, hazır bulunuşluk düzeyi, sınıf ortamının yanı sıra öğrenmede etkili olabilecek diğer bir önemli faktör de

güdülenmedir. Keller'e (2000: 2) göre motivasyon (güdülenme), öğrencinin öğrenmeye istek duymasını sağlayan çaba ve içsel bir güç olarak görülebilir. Güdülenme, kaynağını öğrencinin kendisine ve çevresine ilişkin algılarından alan öğrenciyi, öğrenmesi amacıyla kendisine sunulan eğitsel etkinliğe odaklayan ve onu tamamlama kararlılığı kazandıran bir olgudur (Viau, 2015: 5). Bu bağlamda akademik güdülenme akademik aktiviteler için gereken enerjinin üretilmesi olarak tanımlanabilirken bu enerjinin kaynağına ilişkin farklı görüşler mevcuttur (Bozanoğlu, 2004: 84). Güdülenme, okuldaki öğrenci davranışlarının yönünü, şiddetini, kararlılığını ve eğitim ortamlarında istenilen amaca ulaşmada hızı belirleyen önemli güç kaynaklarından biridir. Okulda ve sınıfta gözlenen öğrenme güçlüklerinin ve disiplin olaylarının büyük bir kısmının kaynağının güdülenme ile ilgili olduğu düşünülmektedir (Akbaba, 2006: 343).

Öğrencinin güdülenmesini etkileyen pek çok faktör vardır. Bu faktörleri Viau (2015: 8) öğrencinin özgeçmişi (aile, arkadaş ve ön çalışmalar), toplum (değerler, kültür), Okulla ilgili faktörler (mevzuat), sınıfla ilgili faktörler (öğretmen, değerlendirme etkinlikleri, sınıf iklimi, ödül ve yaptırımlar, eğitsel etkinlikler) şeklinde sınıflandırmaktadır. Bütün bu faktörlerin önemli olması yanında özellikle sınıfla ilgili faktörler tüm öğrencilerin güdülenme üzerinde birinci derecede rol oynamaktadır. Bu faktörlerden de özellikle eğitsel etkinlikler özel bir önem taşımaktadır. Genel olarak eğitim etkinlikleri sınıfta işlenen bir ders boyunca dinleme ve alıştırma yapma, bir proje üzerinde grup çalışması yapma, rapor yazma, ödev yapma, ders çalışması gibi yollarla öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşimden ibarettir.

A. Araştırmanın Amacı

Yeni öğretim yaklaşımları ve öğrencileri güdülemek bir arada düşünüldüğünde, dijital olarak sunulan örnek olaya dayalı öğrenme metodunun öğrencilerin akademik güdülenmeleri üzerinde etkili olabileceği düşünülmüştür. Bu amaçla yürütülen araştırmanın amacı örnek olay yönteminin 3. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerine etkisini belirlemektir. Aşağıdaki araştırma soruları çalışmaya yön vermiştir;

- 1- Dijital olarak sunulan örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin uygulandığı deney ve geleneksel yöntemlerin uygulandığı kontrol gruplarının akademik güdülenme düzeylerinin ön test ve son test puan ortalamaları nedir?
- 2- Deney ve kontrol gruplarındaki öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?

II. YÖNTEM

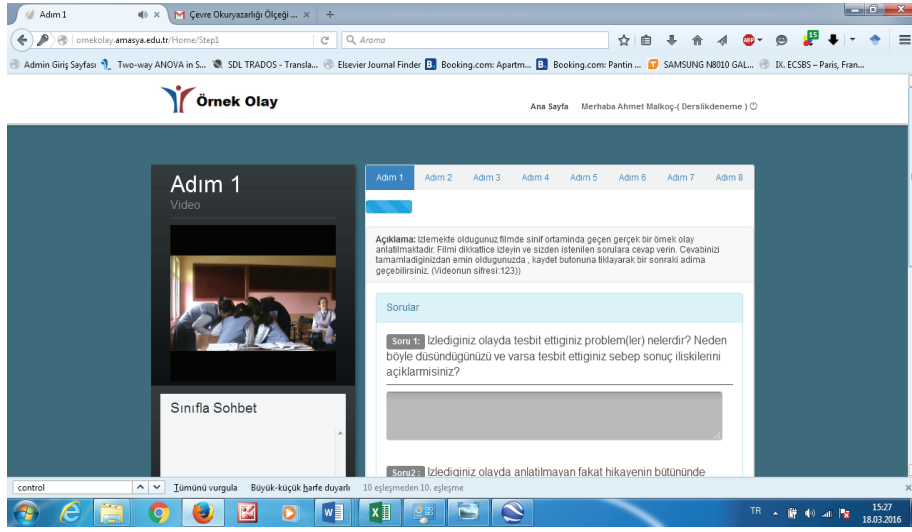
Olaya dayalı öğrenme yönteminin öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeyine olan etkisinin araştırıldığı bu çalışmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel model kullanılmıştır (Fraenkel, Wallen & Hyun, 2011: 269).

A. Çalışma Grubu

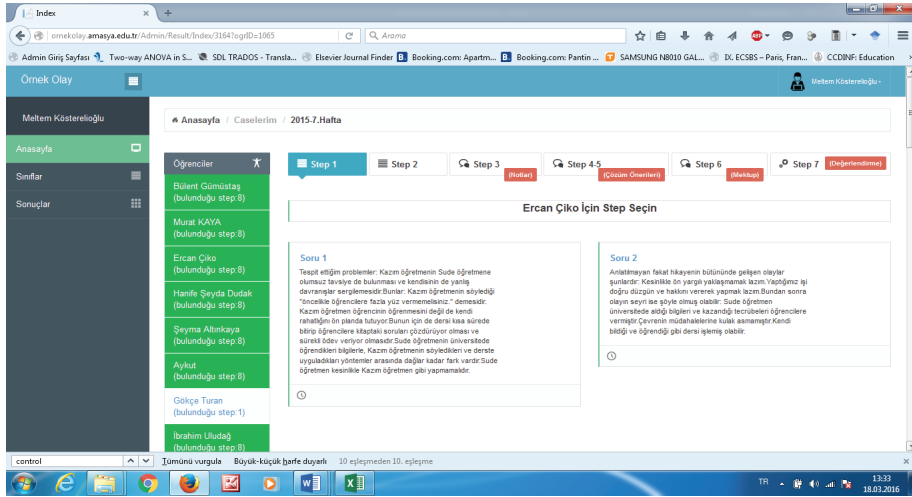
Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim- öğretim yılının bahar döneminde sınıf yönetimi dersini alan sınıf öğretmenliği programı (SÖP) (N=74) ve Din kültürü ve ahlak bilgisi eğitimi programında (DKAB) öğrenim gören (N=64) 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Her iki bölüm içerisinde deney ve kontrol grupları ayrı ayrı oluşturulmuştur.

B. Uygulama

Bu çalışmada bahar yarıyılında deney ve kontrol grubunda ki tüm öğrencilerin öğretmenlik eğitiminde zorunlu olarak okutulan sınıf yönetimi dersini alırken yürütülmüştür. Her iki gruba da ders geleneksel yaklaşımlar takip edilerek aynı hoca tarafından anlatılmıştır. Yalnızca deney grubu öğrencilerinin eğitimi 8 hafta boyunca dijital olarak sunulan örnek olaya dayalı öğrenme uygulamalarıyla desteklenmiştir. Her hafta öğrenciler bir örnek olayı izlemiş ve incelemişlerdir. Gösterilen örnek olaylar, sınıf yönetimi konularına bağlı olarak gerçek hayattan alınmış olayların uzman öğretmen yetiştiriciler tarafından senaryolaştırılarak video filme dönüştürülmesiyle oluşmuştur. Öğrenciler kendi kullanıcı adı ve şifreleriyle hazırlanan web sayfasına (bkz.ornekolay.amasya.edu.tr) erişmiş video tabanlı örnek olayları izleyip 8 basamaktan oluşan problem çözme aşamalarını takip etmişlerdir (Saltan & Özden, 2010). Bu adımlar şu şekildedir; (1) Problemi tanımlama, (2) Durumla ilgili gerçeklikleri ve bakış açılarını tanıma (3) Uzman görüşü alma, (4) Çözüm havuzu oluşturma, (5) Çözümlerin avantaj ve sınırlılıklarını karşılaştırma, (6) Önerileri yazma (7) Akranlarının çözüm önerilerini değerlendirme, (8) Kendi önerisini gözden geçirme.

Figure 1. Öğrenci ekranı

Tüm bu adımlar yürütülürken dersin hocası kendi kullanıcı ve şifresiyle websayfasına bağlanarak öğrencilerinin ilerleyişleri takip etmiştir (bkzn. Figure 2). Uygulama boyunca ders hocası öğrencilere rehberlik etmiş ve onları görüşlerini ifade etmeleri yönünde cesaretlendirmiştir.

Figure2. Öğretmen ekranı

C. VerilerinToplanması

Uygulama öncesinde ve sonrasında tüm katılımcılara Bozanoğlu (2004:94) tarafından geliştirilen “Akademik Güdülenme Ölçeği” uygulanmıştır. 20 maddeden oluşan ölçekteki her bir madde yanıtlayıcıya kendisine uygun olup

olmadığı bakımından Likert tipi 5'li dereceleme şeklinde sunulmuştur. Ölçeğin geliştirilme aşamasındaki Cronbach – Alpha değeri .85 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada ise ölçeğin Cronbach-Alpha değeri .91 olarak tespit edilmiştir

D. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen veriler analizinde kullanılan istatistiksel teknikler deney ve kontrol gruplarının kendi içinde öntest ve sontest sonuçlarında akademik güdülenme puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için ilişkili örneklem t-Testi kullanılmıştır. Deney ve kontrol grupları arasında öntest ve sontest sonuçlarında akademik güdülenme puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz örneklem t-Testi kullanılmıştır. Ayrıca deney ve kontrol grupları arasında öntest ve sontest sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı belirlenmiştir. Bu durumda gruplar arasındaki değişim farklılıklarını aynı anda görmek için karışık ölçümler için iki faktörlü ANOVA tekniği kullanılmıştır. Analizlerin tamamı SPSS 20 istatistik programı kullanılarak yapılmıştır.

III. BULGULAR

Dijital olarak sunulan örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubunun ve geleneksel yöntemlerin uygulandığı kontrol grubunun akademik güdülenme düzeyleri öntest ve sontest puanlarının ortalamalarına ilişkin sonuçlar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Gruplarının Akademik Güdülenme Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Gruplar		ÖNTEST			SONTEST		
		N	M	S	N	M	S
SÖP	Deney	37	76.19	10.56	37	80.26	10.41
	Kontrol	37	74.03	11.24	37	76.19	10.56
DKAB	Deney	32	72.47	11.03	32	72.12	11.19
	Kontrol	32	73.56	14.26	32	71.23	15.35

Tablo 1'de görüldüğü üzere SÖP programında öğrenim gören öğrencilerden deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin akademik ortalama değeri uygulama öncesinde M=76.19 iken uygulama sonrasında M=80.26 olmuştur. Kontrol grubunda ise M=74.03'ten

M=76.19'a yükselmiştir. Bu sonuçlara göre SÖP'de öğrenim gören deney ve kontrol grubundaki öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin arttığı söylenebilir.

DKAB programında öğrenim gören öğrencilerden deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin akademik ortalama değeri uygulama öncesinde M=72,47 iken uygulama sonrasında M=72,12 olduğu kontrol grubunda ise bu değişikliğin M=73,56'dan M=71,23'e düştüğü görülmüştür. Buna göre DKAB programında öğrenim gören öğretmen adaylarından deney grubunda yer alanların akademik güdülenme düzeyleri çok fazla değişmezken kontrol grubundaki öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin düştüğü görülmektedir.

Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin öntest ve sontest puanları arasındaki değişimlerin anlamlı bir fark gösterip göstermediğine ilişkin iki faktörlü ANOVA sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Deney ve Kontrol Gruplarının Akademik Güdülenme Puanlarına İlişkin Öntest ve Sontest Puanlarına İlişkin ANOVA Sonuçları

Gruplar	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
SÖP	Deneklerarası	11897.732	73			
	Grup (Deney/ Kontrol)	359.594	1	359.594	2.244	.139
	Hata	11538.138	72	160.252		
	Denekleriçi	5327.38	74			
	Ölçüm (Öntest/Sontest)	359.594	1	359.594	5.247	.025
	Grup*Ölçüm	33.768	1	33.768	.493	.485
	Hata	4934.018	72	68.528		
	Toplam	17225.112	147			
DKAB	Deneklerarası	1765.605	63			
	Grup (Deney/ Kontrol)	.304	1	.304	.001	.974
	Hata	1765.301	62	284.924		
	Denekleriçi	3683.791	64			
	Ölçüm (Öntest/Sontest)	57.467	1	57.467	.991	.323
	Grup*Ölçüm	31.766	1	31.766	.548	.462
	Hata	3594.558	62	57.977		
	Toplam	5449.396	127			

Tablo 2 incelendiğinde Sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin uygulama öncesinden sonrasına anlamlı bir fark göstermediği görülmektedir [$F_{1,72}=.493$, $p>.001$].

Benzer şekilde Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının da uygulama öncesinden sonrasına akademik gündülenme düzeylerinin anlamlı bir şekilde değişmediği saptanmıştır [$F_{1,62}=.548$, $p>.001$]. Bu bulgulara bağlı olarak örnek olaya dayalı öğrenme uygulamasının her iki programda öğrenim gören öğretmen adaylarının akademik gündülenme düzeylerini arttırmada anlamlı bir etkiye sahip olmadığı sonucuna varılmıştır.

IV. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulguları dijital olarak sunulan örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin öğretmen adaylarının akademik gündülenme düzeyleri üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığını göstermektedir. Bu bulgunun aksine literatürdefarklı alanlarda örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin katılımcıların gündülenmeleri üzerindeki olumlu etkisi gösterilmiştir. Örneğin, Saral (2008: 73) örnek olaya dayalı öğrenmenin onuncu sınıf lise öğrencilerinin insanda üreme sistemi konusunu öğrenmelerine ve gündülenmelerine katkısını araştırdığı çalışmasında örnek olaya dayalı öğrenmenin öğrencilerin akademik başarılarını ve gündülenmelerini arttırdığını saptamıştır. Benzer şekilde Yoo, Park ve Lee (2010: 863) örnek olaya dayalı olarak sunulan videoların hemşirelik öğrencilerinin klinikte karar alma ve öğrenme motivasyonları üzerindeki etkisini belirlemek için araştırma yürütmüşlerdir. Bu çalışmada da video destekli örnek olayların sunumunun etkili olduğu saptanmıştır. Yoo ve Park (2015: 166) hemşirelik öğrencileriyle yaptıkları farklı bir çalışmada, örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin öğrencilerin iletişim becerisi, problem çözme becerisi ve öğrenme motivasyonlarına etkisini araştırmış ve uygulanan yöntemin söz konusu değişkenler üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir.

Yalçınkaya (2010: 195) tarafından “Örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin onuncu sınıf öğrencilerinin gazlar konusu ile ilgili kavramları anlamalarına, tutumuna ve motivasyonuna etkisi” konulu tez çalışmasında söz konusu yöntemin öğrencilerin kimyayakarşı tutumlarını ve motivasyonlarını geliştirmede etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Baeten, Dochy, Struyven (2013: 484) tarafından yapılan çalışmada ise örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin öğrencilere kademeli olarak tanıtılması ve motivasyon için algılanan desteğin önemi vurgulanmıştır.

Öte yandan öğrenme ve öğretme sürecinde kullanılan yöntemler öğrencilerin motivasyonunu etkileyebilecek pek çok faktörden sadece biridir. Diğer faktörler

öğretmen tarafından ancak sınırlı düzeyde kontrol altında tutulabilmektedir (Viau, 2015: 9). Dolayısıyla araştırma bulgularında örnek olaya dayalı öğrenme yönteminin akademik güdülenme üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmamasının nedeni akademik güdülenmeyi etkileyebilecek diğer faktörlerin etki derecesinin kullanılan öğrenme yönteminden daha yüksek düzeyde olduğu düşünülebilir. Bu çalışmada farklı sonuçlar elde edilmesinin diğer bir nedeni olaya dayalı öğrenmenin web ortamında yürütülmüş olmasından kaynaklanmış olabilir. Web tabanlı eğitime alışık olmayan öğrencilerin bu ortamda kendilerine sunulan örnek olaylara ilişkin tutumları ve kendilerinden beklenen uygulamalara katılım sağlamadaki istekliliği elde edilen sonuçları etkilemiş olabilir. Öte yandan, araştırmalar ABD de birçok öğretmenin mesleklerinin ilk 6 yılında karşılaştıkları problemleri çözemedikleri için mesleklerini bıraktığını göstermektedir (Deryakulu, 2005: 36). Bu açıdan bakıldığında örnek olayları otantik ve gerçek olaylara dayalı olması öğretmen adaylarının ne gibi problemlerle karşılaşacaklarını daha iyi görmelerine ve olumsuz yönde etkilenmelerine sebep olduğu düşünülebilir.

Öneriler

Sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin ön test ve son test puan ortalamaları karşılaştırıldığında son testte artış gösterirken bu değişikliğin anlamlı bir fark yaratmadığı görülmüştür. Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği programında öğrenim gören öğrencilerde ise akademik güdülenme düzeyleri öntest ve sontest puanlarında değişim göstermemiştir. Ayrıca her iki grupta da ölçüm ve grup ortak etkisi araştırılmış ancak bu etkinin de gruplar arasında anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Bu bağlamda deney gruplarına uygulanan olaya dayalı öğrenme yönteminin akademik güdülenmede anlamlı farklılığa neden olmamıştır.

Sonraki yapılacak çalışmalarda şu konulara odaklanılabilir;

- 1- Örnek olayların incelenmesinde takip edilen problem çözme aşamalarının her bir basamağının öğrencinin algısı ve güdülenmeleri üzerindeki etkisine daha ayrıntılı araştırılabilir.
- 2- Öğrencilere izlettirilen örnek olayların her birinin etkisine daha yakından bakılabilir. Seçilen çarpıcı/uç örneklerin öğrencilerin güdülenmesini nasıl etkilediği irdelenebilir.
- 3- Öğrencilerin genel olarak motivasyonlarının yanı sıra sadece uygulamanın yürütüldüğü derse karşı olan tutum ve algıları incelenebilir.

KAYNAKÇA

- AKBABA, Sırrı. (2006). Eğitimde Motivasyon. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.13, ss.362-372.
- BAETEN, Marlies., DOCHY, Filip. & STRUYVEN, Katrien. (2013). The effects of different learning environments on students' motivation for learning and their achievement. *British Journal of Educational Psychology*, S.83, pp.484-501.
- BOZANOĞLU, İhsan. (2004). Akademik güdülenme ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliği ve güvenirliği. *Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, S.37, ss.83-98.
- BRONACK, Stephen. C., Kilbane, Clare. R., Herbert, Joanne. M., & MCNERGNEY, Robert. F. (1999). In-service and pre-service teachers' perceptions of a Web-based, case-based learning environment. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 8(3), pp.305-320.
- CHOİ, Ikseon. & LEE, Kyunghwa. (2009). Designing and implementing a case-based learning environment for enhancing ill-structured problem solving: classroom management problems for prospective teachers. *Education Technology Research Development* 57, pp.99-129.
- DERYAKULU, Deniz. (2005). Bilgisayar Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Eurasian Journal of Educational Research*, S.19, ss.35-53.
- FRAENKEL, Jack. R., Wallen, Norman. E., & HYUN, Helen. H. (2001). *How to Design and Evaluate Research in Education*. Eighth Edition. New York: McGraw-Hill.
- JONASSEN, David. H. (2004). Learning to solve problems: an instructional design guide. San Francisco, Pfeiffer
- KELLER, John. (2000). How to integrate learner motivation planning into lesson planning: the ARCS model approach. <https://pantherfile.uwm.edu/simonec/public/Motivation%20retention%20articles/Articles/KellerIntegrateMotivationIntoLessonPlans.pdf> adresinden 16 Mart 2016 tarihinde edinilmiştir.
- LEE, Kyunghwa. & CHOİ, Ikseon. (2008) Learning Classroom Management Through Web-Based Case Instruction: Implications for Early Childhood Teacher Education. *Early Childhood Educ J*, S.35, pp.495-503.
- MAYO, Joseph. A. (2004). Using Case-Based Instruction To Bridge The Gap Between Theory And Practice In Psychology Of Adjustment. *Journal of Constructivist Psychology*, 17:137-146, 2004 Copyright, Taylor & Francis Inc. ISSN: 1072-0537 print / 1521-0650 online DOI: 10.1080/107205304902739174
- MOON SOOK, Yoo. & HYUNG-RAN, Park. (2015). Effects of case-based learning on communication skills, problem-solving ability, and learning motivation in nursing students. *Nursing & Health Sciences*. 7(2), pp.166-72. doi: 10.1111/nhs.12151.
- MOON SOOK, Yoo., JİNN-HEE, Park., & Si-RA, Lee. (2010). The effects of case-based learning using video on clinical decision making and learning motivation in undergraduate nursing students. *Journal of Korean Academy of Nursing*. 40(6): pp. 863-71. doi: 10.4040/jkan.2010.40.6.863.
- ROUSHİAS, Christos. (2005). The Design and Development of a Multimedia Case-based Environment: PARENTS. Unpublished Dissertation. Columbia University, USA.

- SABAN, Ahmet. (2004). *Öğrenme öğretme süreci yeni teori ve yaklaşımlar*. 3. Baskı. Ankara: Nobel Yayıncılık
- SALTAN, Fatih, & Özden M. Yaşar. (2010). Designing a Case-based Instruction Model for Web-based Teacher Education. *Society for Information Technology & Teacher Education*. In *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference (Vol. 2010, No. 1, pp. 831-837)*.
- SARAL, Sevim. (2008). The Effect Of Case Based Learning On Tenth Grade Students' Understanding Of Human Reproductive System And Their Perceived Motivation. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- SÖNMEZ, Veysel. (2004). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. 11.Baskı. Ankara: Pegem Akademi.
- TOMEY-MARRİNER, Ann. (2003). Learning withcases. *TheJournal of Continuing Education in Nursing*. 34(1), pp.34-38. DOI: 10.3928/0022-0124-20030101-07
- VİAU, Rolland. (2015). *Okulda Motivasyon*. Çev. Yusuf Budak. Ankara: Anı Yayıncılık
- YALÇINKAYA, Eylem. (2010). *Effect Of Case Based Learning On 10th Grade Students' Understanding Of Gas Concepts, Their Attitude And Motivation*. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.